

Ikast-Brande Kommune

Rådhusstrædet 6 ,

7430 Ikast

Att: Erhvervsafdelingen og Ledelsessekretariat

12. juni 2026

Landzonetilladelse til opførelse af formidlingsposter ved Skallerund sø og Bølling sø

Ikast-Brande Kommune har behandlet jeres ansøgning om opførelse af formidling ved Bølling Sø og Skallerund Sø i Ikast-Brande Kommune.

Opførelse af ny bebyggelse og ændret anvendelse af bestående bebyggelse og ubebyggede arealer i landzone kræver som udgangspunkt en landzonetilladelse, i henhold til *planloven*¹.

Ikast-Brande Kommune giver hermed landzonetilladelse til det ansøgte, i henhold til *planlovens* § 35, stk. 1.

Landzonetilladelsen må først udnyttes efter klagefristens udløb. En eventuel klage har opsættende virkning på udnyttelsen, medmindre Planklagenævnet bestemmer andet, jævnfør *planlovens* § 60 a.

Landzonetilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden fem år, jævnfør *planlovens* § 56, stk. 2.

Landzonetilladelsen fritager generelt ikke for at indhente eventuelle dispensationer, tilladelser, godkendelser eller andet efter anden lovgivning – eksempelvis efter bestemmelserne i *museumsloven*² om fund af fortidsminder i forbindelse med jordarbejde.

Landzonetilladelsen er betinget af dispensation fra fredningsnævnet, samt dispensation fra å, sø og fortidsmindebeskyttelseslinjen.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 572 af 29. maj 2024 af lov om planlægning.

² Lovbekendtgørelse nr. 1017 af 7. juli 2025 af museumsloven (med senere ændringer).

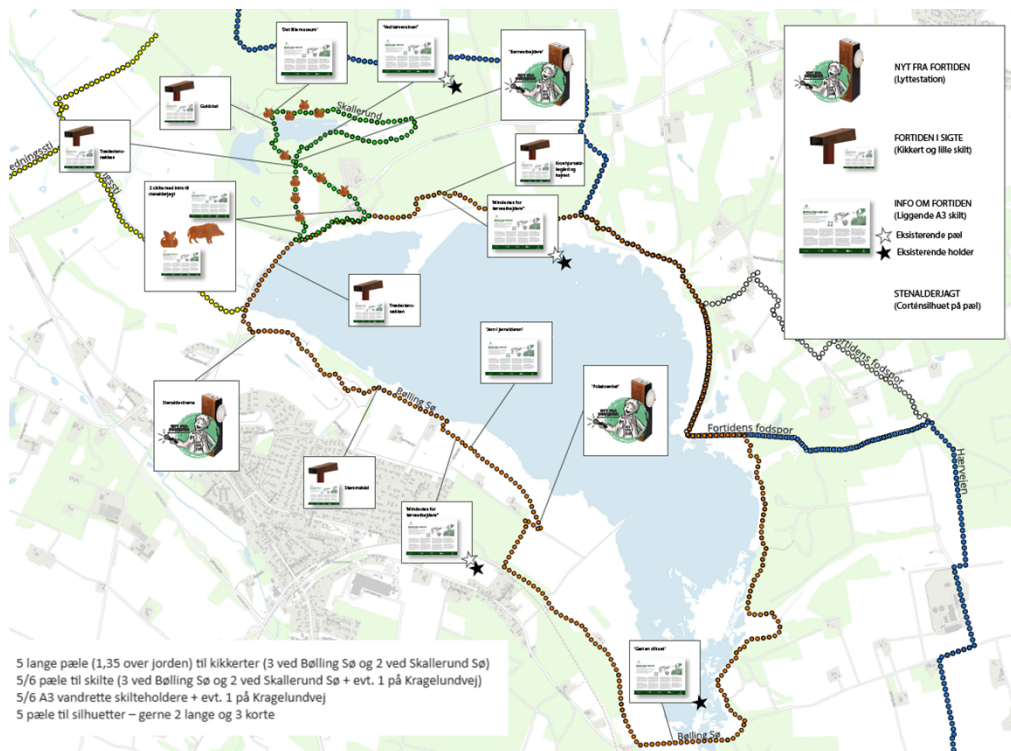
Miljø og Byggeri
Sjællandsgade 6
7430 Ikast
Tlf.: +4599603390

Sagsbehandler:
Kristine Bollerup
E-mail:
krbol@ikast-
brande.dk
Direkte telefon:
Tlf.: +4599603372
Sagsnr.:
01.03.03-P19-69-26

Projektet

Der søges om tilladelse til at opsætte formidlingsstationer langs Bølling søs vestlige og nord-nordøstlige kant og Skallerund Sø. Ansøgningen omfatter etablering af skilte, lyttestationer, silhuetter og kikkerter. Formidlingen placeres i tilknytning til de eksisterende stier, enkelte steder på eksisterende pæle. Det er f.eks. silhuetter af fugle, hvor man så via streger skal finde den rigtige fugl. Lyttestationerne er ca. 1 meter høje søjler, hvor man med håndsving oplader stationen for at kunne lytte til historien. Naturstyrelsen er ejer af arealet og har givet tilladelse til at opsætte formidlingen. Formidlingen sker i samarbejde med museum Midtjylland.

Begrundelse

Ikast-Brande Kommune begrundes sin afgørelse om landzonetilladelse med følgende vurderinger:

Nabobeboelser

Formidling stationerne placeres ikke tæt på naboer. Der er minimum 150 meter fra nærmeste nabo til formidlingsstationerne, som etableres i tilknytning til den eksisterende sti. Ikast-Brande Kommune vurderer, at formidlingsstationerne ikke umiddelbart vil være synlig fra de nærmeste nabobeboelser, pga. størrelse og omfang.

Kommunen skal skriftligt orientere naboer om det ansøgte, inden der kan gives landzonetilladelse, jævnfør *planlovens* § 35, stk. 4 og 5, med mindre det ansøgte efter kommunens skøn er af underordnet betydning for naboerne. Naboer er defineret som ejere og brugere af de ejendomme, der grænser op til (har fælles skel med) den ejendom, hvor der søges om landzonetilladelse til. Derudover gælder de almindelige partshøringsregler i henhold til *forvaltningsloven*³.

Ikast-Brande Kommune skønner på baggrund af det oplyste og ovenstående, at det ansøgte er af underordnet betydning for naboerne samt, at ikke andre end ansøger/ejer har partsstatus i sagen

Natur

Formidlingsstationerne er flere steder sat ca. 1 meter fra §3 beskyttede arealer i forbindelse med den eksisterende stil, nogle steder benyttes eksisterende pæle. Pga. størrelsen og omfanget af formidlingsposterne, og da arealet hvor de etableres, i forvejen er påvirket af færdsel, vurderes etableringen og den efterfølgende benyttelse af stationerne ikke at medføre en tilstandsændring i de nærliggende §3 beskyttede arealer.

Det ansøgte udføres indenfor Natura 2000-område nr. 228 - Stenholt Skov og Stenholt Mose. Natura 2000-området nr. 228 omfatter også Bøllingsø og dele af ådalen ved Bøllingsø-kanal. Udpegningsgrundlaget for området er indsat som vist nedenfor.

Ingen af posterne står på arealer udpeget som habitatnatur.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 228		
Naturtyper:	Revling-indlandsklit (2320)	Lobeliesø (3110)
	Brunvandet sø (3160)	Våd hede (4010)
	Tør hede (4030)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Højmoser* (7110)
	Nedbrudt højmoser (7120)	Hængesæk (7140)
	Tørvelavning (7150)	Kildevæld* (7220)
	Stilkeke-krat (9190)	Skovbevokset tørvemoser* (91D0)

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Stilkeke-krat (9190) er ikke til stede i habitatområde H228. Den nævnte naturtype gennemgås derfor ikke yderligere.

Pga. projektets meget begrænsede omfang og tilknytning til en eksisterende velbenyttet sti, vurderes påvirkningen af både etableringen og samt tilstedeværelse og brug af formidlingen at være meget lokal og vurderes derfor ikke at påvirke nogen af naturtyperne på udpegningsgrundlaget væsentligt. Af samme grund vur-

³ Lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014 af forvaltningsloven.

deres etableringen af formidlingen heller ikke at påvirke habitat-områder længere væk.

Ikast-Brande Kommune vurderer derfor, at projektet ikke i sig selv – eller i forbindelse med andre planer og projekter – vil kunne påvirke Natura 2000-områder væsentligt, og ikke vil være til hindring for, at målsætningerne for Natura 2000-områdernes tilstande nås og opretholdes.

Af bilag IV til EU-habitatdirektivet fremgår en række dyre- og plantearter, som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. På den baggrund må der eksempelvis ikke gives tilladelse til aktiviteter, der kan beskadige eller ødelægge de pågældende dyrearters yngle- og rasteområder. Nationalt Center for Miljø og Energi (DCE) har undersøgt forekomsten af bilag IV-arter i Danmark i et kvadratnet på 10 x 10 kilometer. I hvert kvadrat registreres tilstedeværelse eller fravær af arten. I DCE's kvadratnet, som omfatter det ansøgte, er der fundet følgende bilag IV arter: Sydflagermus, Odder, Markfirben, Stor Vandsalamander og Spidssnudet Frø. Der er derud over fundet bæver i nærområde, lige som der lever andre flagermus arter.

Arealet hvor formidlingen etableres, vurderes ikke at være egnet som yngle- eller rasteområde for bilag IV arter, da arealerne ligger i tilknytning til eksisterende stier og områder som i forvejen bruges rekreativt og derfor er for forstyrret til at være yngle eller rasteområde.

Sammenfattende vurderer Ikast-Brande Kommune:

-at gennemførelse af det ansøgte samlet set ikke vil medføre beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i Habitatdirektivets bilag IV, litra a), samt ikke vil medføre ødelæggelse af livsstadier af de plantearter, som er optaget i Habitatdirektivets bilag IV, litra b).

-at etableringen af bygningerne i øvrigt ikke vil påvirke bilag IV-arter negativt

-at der i forbindelse med det ansøgte ikke vil ske ændringer i arealanvendelsen, som vil være væsentlige for bilag IV-arters trivsel

Bygge- og beskyttelseslinjer samt beskyttede sten- og jorddiger

Flere af stationerne, ligger inden for en skovbyggelinje. *Naturbeskyttelseslovens* § 17 om skovbyggelinjer og *planlovens* landzonebestemmelser er tilpasset hinanden, så forbuddet i *naturbeskyttelsesloven* ikke gælder, når der meddeles landzonetilladelse til bygning m.v. på arealer inden for en skovbyggelinje. I nærværende sag kræver det ansøgte byggeri altså ikke en dispensation fra skovbyggelinjen.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at det ansøgte ikke påvirker den nært de nært beliggende skovs værdi som landskabselement, da opførelsen/etableringen af det ansøgte ikke vil påvirke det frie udsyn til skoven fra omgivelserne.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at skovbrynet fortsat vil være et værdifuldt levested for planter og dyr efter opførelsen/etableringen af det ansøgte, på grund af størrelsen på det ansøgte og afstanden til skovene.

Stedet, hvor flere af posterne vil blive opført/etableret, ligger inden for en søbeskyttelseslinje, som er beskyttet efter *naturbeskyttelseslovens* § 16. **Landzonetilladelsen er betinget af, at der gives en dispensation fra søbeskyttelseslinjen.**

En af posterne ligger inden for en fortidsmindebeskyttelseslinje, som er beskyttet efter *naturbeskyttelseslovens* § 18. **Landzone-tilladelsen er betinget af, at der gives en dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinjen.**

Ejendommen ligger ikke indenfor øvrige bygge- og beskyttelseslinjer. Der er heller ikke registreret beskyttede sten- og jorddiger⁴ på stedet.

Gas- og el-transmissionsnet

To af skiltene placeres indenfor bufferzonen omkring et højspændingskabel. Da der er tale om skilte, har projektet ikke været i høring ved Energinet.

Fredninger

Stationer ligger inden for to fredninger Bølling sø-fredningen, samt Stenholt Skov. Fredningsnævnet har meddelt dispensation til det ansøgte.

Kommuneplanudpegninger

Det ansøgte ligger til dels i et område, som er udpeget som et særligt værdifuldt landbrugsområde i kommuneplanen (2025 – 2037).

De udpegede områder skal, som hovedregel, anvendes til jordbrugsformål. Udlæg af særlig værdifulde landbrugsområder til anden anvendelse end dyrknings- eller naturformål skal begrænses

⁴ Et sten- eller jorddige, som er beskyttet jævnfør § 29a i *museumsloven* (Lovbekendtgørelse nr. 1017 af 7. juli 2025 af lov om museumslov (med senere ændringer)).

til et minimum, jævnfør kommuneplanens retningslinjer for særlige værdifulde landbrugsområder.

Stedet, hvor det ansøgte etableres, har ikke været i landbrugs-mæssig omdrift, men natur og rekreative områder. Ikast-Brande Kommune vurderer, at formidlingen ikke vil have en væsentlig anderledes indvirkning på udpegningen af særlig værdifuldt landbrugsområde end før formidlingen bliver etableret.

Formidlingen placeres også i et område, som i kommuneplanen er udpeget som et værdifuldt landskab (bevaringsværdigt landskab). Ifølge kommuneplanens retningslinjer for de bevaringsværdige landskaber, skal disse områder som udgangspunkt holdes fri for byggeri og anlæg. I særlige tilfælde kan Ikast-Brande Kommune tillade byggeri, anlæg eller anden anvendelse af arealerne, der ikke forringer karakteren, variationen eller oplevelsen af landskabet.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at formidlingen ikke vil forringe karakteren, variationen eller oplevelsen af landskabet. Da der er tale om små installationer i tilknytning til en eksisterende sti.

Det ansøgte placeres delvis i et område, som er udpeget som værdifuldt kulturmiljø (Oltidsmiljø og tørvegravning. Klosterlund.) i kommuneplanen (2025 – 2037).

Nyt byggeri og andre ændringer i landskabet må ikke udformes og placeres på en måde, der forringer oplevelsen eller kvaliteten af de kulturhistoriske værdier, jævnfør kommuneplanens retningslinjer for værdifulde kulturmiljøer. Ikast-Brande Kommune vurderer, at det ansøgte ikke vil have en væsentlig indvirkning på udpegningen af det værdifulde kulturmiljø, da der er tale om mindre formidlingsstationer, der desuden er med til at formidle fortællingen om oldtidstyper.

Endelig ligger ejendommen, hvor formidlingsstationerne vil blive etableret, i et område, som i kommuneplanen er udpeget som havende geologiske bevaringsværdier – Søhøjlandet.

Jævnfør retningslinjerne i kommuneplanen, skal de geologiske værdier i Ikast-Brande Kommune bevares, og de skal være synlige i landskabet. Byggeri, gravning, anlægsarbejde, tekniske anlæg, beplantning og lignende, som slører de karakteristiske overgange og træk i landskabet, skal undgås, med mindre det tilsidesætter andre hensyn og beskyttelser. Kun i ubetydeligt omfang kan der etableres anlæg i disse områder, og kun i det omfang, at det ikke tilsidesætter interesserne i at beskytte de geologiske værdier.

Formidlingsstationerne er så små, at de ikke vil påvirke de geologiske værdier.

Stedet, hvor formidlingsstationerne vil blive etableret, ligger uden for lokalplaner, samt uden for områder, der i Kommuneplan 2025-2037 for Ikast-Brande Kommune er omfattet af kommuneplanrammer og/eller udpeget som større sammenhængende landskaber, kirkeomgivelser, kulturhistoriske bevaringsværdier, råstofinteresse- og graveområder og fremtidig natur.

Samlet vurdering

Ikast-Brande Kommune vurderer samlet, at det ønskede projekt ikke vil påvirke naboer, landskab eller natur negativt, da projektet omhandler etablering af mindre formidlingsstationer her under skilte.

Offentliggørelse

Afgørelsen om landzonetilladelse er truffet fredag den 12. juni 2026 og bliver offentliggjort på kommunens hjemmeside <https://ikast-brande.dk/offentliggoerelser-og-hoeringer>, fredag den 12. juni 2026.

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Planklagenævnet. Klagefristen udløber fire uger efter offentliggørelsen – det vil sige klagen skal indgives **senest fredag den 10. juli 2026**.

Følgende kan klage:

Ansøger, ministeren for byer og landdistrikter og i øvrigt enhver med retlig interesse i sagens udfald, herunder en nationalparkfond oprettet efter *lov om nationalparker*⁵. Landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen, er også klageberettigede, hvis foreningen eller organisationen har vedtægter eller love, som dokumenterer dens formål, og hvis den repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Du klager via Klageportalen, som du finder via klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Du logger på Klageportalen med MitID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Ikast-Brande Kommune via Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

⁵ Lovbekendtgørelse nr. 685 af 26. maj 2023 af lov om nationalparker.

I Klageportalen sendes din klage automatisk først til Ikast-Brande Kommune. Hvis Ikast-Brande Kommune fastholder afgørelsen, sender Ikast-Brande Kommune klagen videre til behandling i nævnet via Klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Planklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om Klageportalen, medmindre du er fritaget for brug af Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Ikast-Brande Kommune. Ikast-Brande Kommune videresender din anmodning til nævnet, som herefter beslutter, om du kan fritages. De nærmere betingelser for at blive fritaget kan de se på nævnets hjemmeside www.naevne-neshus.dk.

En klage har opsættende virkning på tilladelsen, med mindre Planklagenævnet bestemmer andet (i særlige tilfælde). Tilladelsen må således ikke udnyttes før klagefristens udløb.

Ifølge § 62 i *planloven* kan afgørelsen desuden prøves ved domstolene. Et eventuelt sagsanlæg skal anlægges inden seks måneder efter, at afgørelsen er offentliggjort.

Med venlig hilsen

Kristine Bollerup
Landbrug og Landzone

Kopi sendt til:

Danmarks Naturfredningsforening – e-mail: dnikast-brande-sager@dn.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, hovedpostkasse – e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, lokalpostkasse – e-mail: vestjylland@sportsfiskerforbundet.dk

Dansk Kano og Kajak Forbund, Idrættens Hus – e-mail: miljoudvalg@kano-kajak.dk

Dansk Ornitologisk Forening – e-mail: natur@dof.dk

Dansk Ornitologisk Forening, DOF Ikast-Brande – e-mail: ikast-brande@dof.dk

Energinet.dk – e-mail: ledningsinfo@energinet.dk

Friluftsrådet, lokalt – e-mail: ikast-brande@friluftsraadet.dk

Friluftsrådet, landsdækkende – e-mail: lokalraad@friluftsraadet.dk

Administrationen for Museum Midtjylland – e-mail: vjp@museummidtjylland.dk